

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXVIII

Price 25c

Šeštadienis-pirmadienis—Saturday-Monday, September 12-14, 1981

Nr. 174

UNIJA NORI LAISVŲ RINKIMŲ LENKIJOJE

TAUPYMO INSTITUCIJOMS GRESIA PENKIŲ BILIJONŲ NUOSMUKIS

REKOMENDUOJAMA PAKEISTI FEDERALINIUS PRIEZIŪROS ĮSTATYMUS

WASHINGTON, D.C. — Federal Home Loan tarybos pirmininkas Richard T. Pratt kalbėjo Spaudos klube ketvirtadienį. Jis pareiškė, kad šimet Taupymo ir Skolinimo institucijoms gresia netekti iki penkių bilijonų dolerių dėl įvairių nuostatų ir nepajėgai daugiau paremti nekilnojamojo nuosavybės pirkėjų. Taip pat taupytojai negali ilgiau šelpti namų pirkėjų. Taigi Taupymo ir Skolinimo institucijos atsidūrė naujoje finansinėje aplinkoje, o federalinės taisyklės pasiliko tos pačios. Reikia jas pakeisti, išsiaištinant. Iki šiol jos buvo vienintelis namams paskolų šaltinis, tačiau atsirado konkurentų, kaip Sears, Shear, American Express, Merrill Lynch ir kiti.

R. T. Pratt nuomone, Kongresas turėtų išleisti įstatymą bei nuostatus, leidžiant Taupymo ir Skolinimo bendrovėms skolinti pinigų kitokiems tikslams, o ne vien tik namų pirkimui bei pardavimui. Pastaruoju metu, pasinaudodami taupytojų bei institucijų pinigais, uždirbo dideles sumas, daug didesnes, negu šandien pinigai kainuoja. Komptorioriai, laikydami pinigus vieninteliu tikslui, gali lengvai konkuruoti su iki šiol vieninteliomis institucijomis, kurios turi mokėti nuosimčius taupytojams ir laikyti pinigus nenumatytiems reikams.

MIESTO TARYBOS NARYS VĖL KANDIDATUOS

CHICAGO, Ill. — 25-tos rinkimų apylinkės atstovas miesto taryboje Vito Marzullo ketvirtadienį, išvedamas 84-ąjį gimtadienį, pranešė, kad jis vėl kandidatuos į miesto tarybą sekančiuose rinkimuose. Į tarybą jis išrenkamas nuo 1953 metų, o rinkimai buvo 22 kartus. Prieš išrinkimą jis tarnavo savivaldybės ir valstijos įstaigose.

— Hearst korporacija nupirko už \$79 milijonus KMBC televizijos stotį Kansas City, Mo.

— Minneapolis Star ir Des Moines Register nutarė susijungti į vieną leidinį.

KALENDORĖLIS

Rugsėjo 12: Marija, Juvenijus, Raidė, Tolminė, Dievmedis, Demikis.

Rugsėjo 13: Eugenija, Daprutė, Tolminė, Bilmantas.

Rugsėjo 14: Šv. Kryžiaus Išaukštinimas, Kornelijus, Visgaudė, Mindaugas, Zubrys.

Saulė teka 6:27, leidžiasi 7:06. Oras šiltas, gali lyti.

KINIJOS SUKAKTIS

Kinijos kompartija savo veiklos 60 metų sukaktį paminėjo Pekine įvykusiais centrinio komiteto posėdžiais, kuriuose buvo padarytas aiškus posūkis nuo maoizmo. Pirmiausia iš kompartijos pirmininko pareigų buvo pašalintas paties Mao pasirinktas įpėdinis H. Guofengas kaip šiam darbui netinkamas asmuo. Jam pakeičtas tik nereikšmingas vicepirmininko titulas.

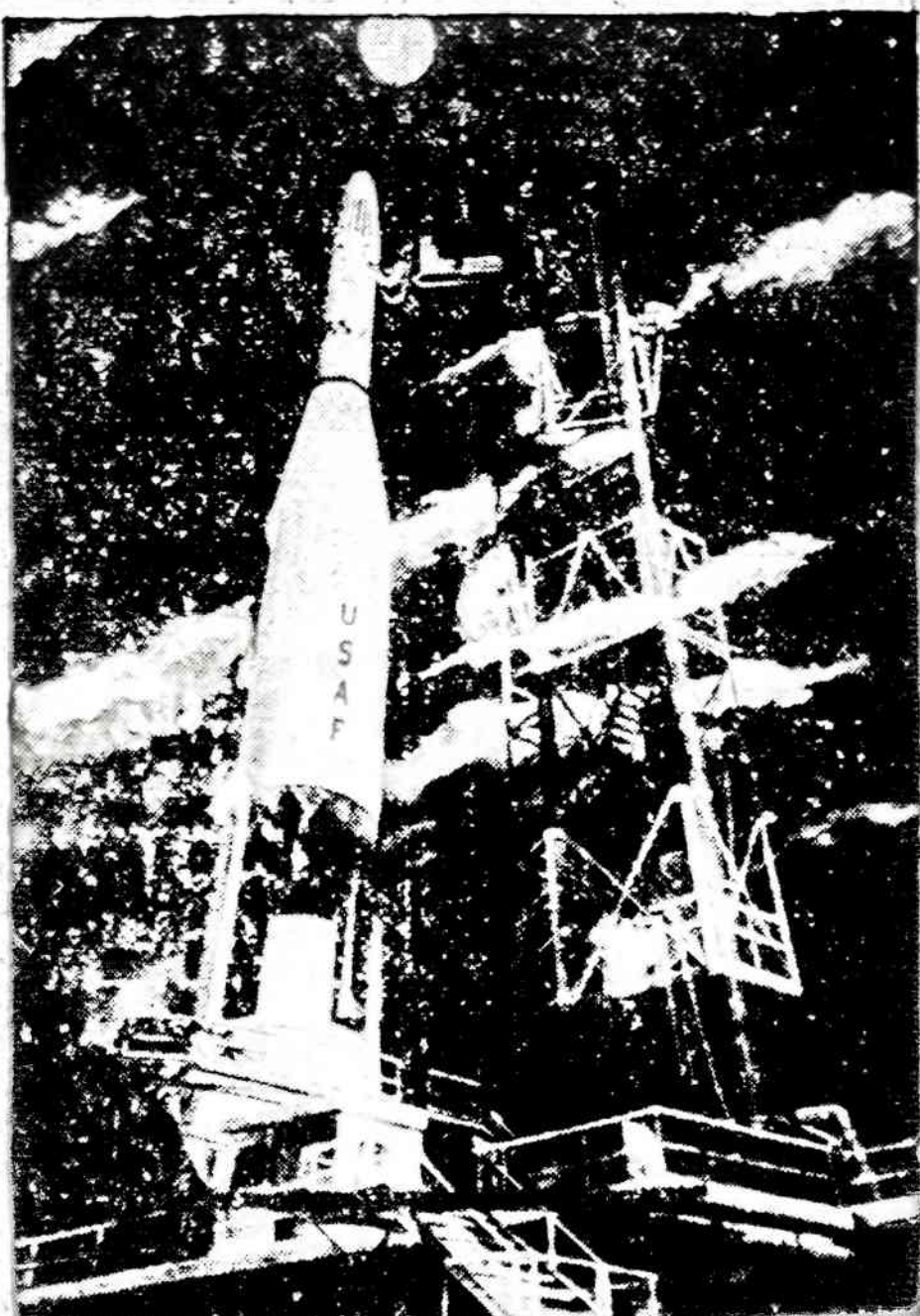
Naujuoju kompartijos pirmininku buvo patvirtintas H. Jao-bangas, tačiau tikruoju kompartijos vadu liko reformos organizavęs vicepirmininkas D. Ksiaopingas kadaise kartu su H. Jao-bangu patekęs į Mao nemalonę. Savo premjerą Z. Zijangą jis taip pat paauskštino į kompartijos vicepirmininkus. Kompartijos politbiuras dabar yra visiškai D. Ksiaopingo ir jo šalininkų kontroliuojamas.

VATIKANO DEFICITAS

Finansinius Vatikaną kurijos reikalams lyrė popiežiaus Jono Pauliaus II sudaryta tarptautinė 15-ko kardinolų taryba, kurioje nebuvo nė vieno italo. Tarybos posėdžiai užbaigti pranešimu, kad šiemet Vatikano biudžeto deficitas sieks 31 milijoną italų lirkų, kurios yra vertos 26 milijonų dolerių.

1979 m. biudžetui subalansuoti trūko 17 bilijonų lirkų. Numatytos priemonės biudžeto išlaidoms sumažinti buvo nėsėkmingos.

— Šeši iš 10 čikagiečių pareiškė, kad ekonominė padėtis mieste ir apylinkėse pablogėjo. 40 nuo čikagiečių tiki, kad ateis dar blogesni laikai.

Amerikos astronautai naudoja įvairias priemones raketoms iškelti ir paleisti į žemės orbitą.

BANI SADR RAGINA SUKILTI

PARYŽIUS, Prancūzija. — Buvęs Irano prezidentas Bani Sadr, patyręs apie Kurdistane prasidėjusias mirtinas kovas, patarė Irako gyventojams sukilti prieš dabartinę vyriausybę ir ją pašalinti.

Pasirodo, kad netoli Irako pasienio šiemis dienomis Chomeinio ištikimi fanatiški partizanai apsupo šešis kaimus ir pradėjo žudyti ten gyvenusius kurdus. Ir Teherane įvyko kruvinas susirėmimas tarp valdžios šalininkų ir gyventojų. Bani Sadr mano, kad jau laikas sukilti ir nuversti Irano gyventojų žudikų valdžią.

LENKAI SUDEGINO ČIGONŲ TABORĄ

VARŠUVA, Lenkija. — Visą Lenkiją nustebino kruvina kova tarp Konin srityje esančio didelio čigonų taboro ir tūkstančio lenkų. Pirmą dieną prasidėjo tarp vaikų. Lenkikai susipėse su čigonais.

Tėčiadienio vakarą atvyko į taborą apie tūkstantis lenkų vyrų, kurie sudaužė ir padegė 15 čigonų automobilių, apskaldė čigonus ir apdraskė čigonaites. Teko šaukti policiją, bet ji gavo į kailį, kaip ir čigonai. Reikalas truputį aprimo, kai atvyko gerai ginkluoti kareiviai.

Ketvirtadienį ir vėl prasidėjo muštinės. Jeigu ne kareiviai, tai taboras būtų buvęs sunaikintas. Kariai suėmė 15 lenkų mūšėjų.

— Valstijos kontrolieriaus įstaiga pranešė, kad Illinois valstijos vidutinė dirbančiojo metinė alga yra \$15,559.

— Ketvirtadienį akcijų kainos pakilo 8.56%.

— Gynybos departamentas užsakė naujus kovos automobilius už \$50 milijonų.

Prezidentas R. Reagas įsakė biudžeto direktoriui ir sekretoriams gerokai apkarpyti 1982 m. valstybinį biudžetą, jei nenori, kad krašto ūkis visiškai išsirtų.

PROKURATŪRA VIS DĖLTO NUTARĖ ISTIRTI KARD. KODŽIO IŠLAIDAS

KARDINOLAS JOHN CODY TURI TEISĘ TVARKYTI VISUS BAŽNYČIOS TURTUS IR PINIGUS

CHICAGO, Ill. — Praeitą ketvirtadienį Chicago Sun-Times korespondentai įdėjo platų pranešimą, kad valstybės gynėjas nutarė istirti kard. Kodžio valdomos bažnyčios išlaidas. Ketvirtadienio vakare atsakingi bažnyčios pareigūnai pareiškė, kad kardinalas Kodis veda tiksliai visuos arkivyskupijos turto atskaitomybę ir turi savo asmeniską knygvedybą. Visa atskaitomybė tiksliai vedama ir prokuratūrai ten nėra ko kišti. Pats kardinalas ketvirtadienį nepadarė jokio pareiškimo. Už jį kalbėjo bažnyčios atstovas norėjo jį apklausti, bet neradęs namie.

Prokuratūra nesikiša į bažnytinės atskaitomybės reikalus. Atrodo, kad kas nors įteikęs prokuratūrai skundą, todėl priekusieji teisėjai apklausinėja atsakingus asmenis.

MANEVRAI ŠIAURĖS VANDENYSE

BRŪSELIS, Belgija. — Sovietų karavadovybė sutraukė milijoną savo karių Lenkijos pasieniu, o šiaurės Atlanto Sąjungos karavadovybė veda manevrus šiaurės jūrų uostuose ir vandenyse. Apkarpius biudžetus, manevrai turi būti mažesni, tačiau, be karavadovybės žino, kad susirėmimai vyks šiaurės Europoje uostuose.

Ketvirtadienį JAV aviacija permetė į šiaurės uostus 17,000 JAV karių. Britai taip pat pasuntė į šiaurės Vokietijos uostus savo laivus. Sąjungininkai nori patikrinti, ar jie pajėgs pasipriešinti Vakarų slenksiams rusams.

— Penktadienį aukso uncija kainavo \$447.

SOLIDARUMO UNIJOS "DIKTATORIUM" IŠRINKTAS L. VALENSA

UNIJOS METINIS KONGRESAS BAIGĖ DARBUS KETVIRTADIENĮ DALYVAVO 892 DELEGATAI

DANCIGAS, Lenkija. — Lenkijos Solidarumo unijos pirmas kongresas, besitęsęs keturias dienas, baigė savo darbus ketvirtadienio vakarą. Buvo susirinkę 892 atstovai, suvažiavę iš visų Lenkijos Solidarumo unijos skyrių. Suvažiavusieji kelias atvejais pareiškė, kad jie atstovauja 10 milijonų organizuotų lenkų.

Pirmojo kongreso eigoje kelias klausimas buvo skirtingų nuomonių, bet kongreso pabaigoje priimtos kelios labai svarbios rezoliucijos labai vienin-gai. Taip kongresas ir baigėsi, nes suvažiavę atstovai priėjo išvados, kad lenkai gyvena neramų laikotarpį ir būtinai reikalinga visų vienybė. Kongreso metu buvo aštrių ginčų įvairiais klausimais, bet kongreso pabaigoje nutarė ginčus baigti ir laikytis vienybės pačiais svarbiausiais klausimais.

Ypač aštrūs ginčai ėjo dėl paties Lešek Valensos. Unijos pareigūnai keliais atvejais reikė nepasitenkinimą pirmininku, nes jis nesilaikydavo unijos centro komiteto nutarimų, o kartais padarydavo visai priešingus pareiškimus, negu buvo nutarta. Dėl besiblaškančio Valensos politikos iš centro komiteto atšalino pora centro komiteto narių. Klausimas kongrese buvo aptartas, įrašytas į protokolą, ir užmirštas, nes ketvirtadienio popietę Lešek Valensa vienbalsiai buvo išrinktas Solidarumo unijos pirmininko pareigoms. Turint galvoje sunkų ir pavojingą gyvenimą laikotarpį, kongresas davė Valensai labai didelius įgaliojimus.

Vienas kitas norėjo duoti pirmininkui tiksliai aptartus įgaliojimus, kuriuose būtų aiškiai nusakyta, ką pirmininkas gali ir ko negali daryti. Kad legalū-terminai nesukeltų nesutarimų vienas delegatas pasiūlė duoti Valensai diktatoriaus teises.

Lešek Valensa sutiko eiti pirmininko pareigas ir nutarė jai naudoti unijos kongreso jan

PREZ. REAGANAS LIEPIA KARPYTI IŠLAIDAS

WASHINGTON, D.C. — Prezidentas Reagas įsakė sukvies-tiems administracijos pareigūnams pradėti karpyti 1982 metų biudžetą. Jis aiškiai pasakė, kad per ateinančius trejus metus biudžetui privalo būti apkarpyti 100 bilijonų dolerių. Jeigu atsakingi pareigūnai nesiims šio žingsnio, tai visa Amerikos ekonomija subyrės. Ir jie visi bus atsakingi.

Dabar doleris jau šiek tiek atsigavo, bet jis susmuks, jeigu kraštas grįs prie didesnės ekonominės suirutės.

Biudžeto komitetas pranašauja, kad 1982 metais JAV deficitas sieks \$65 bilijonus dolerių. Prez. Reagas nori jį visiškai likviduoti.

— Naujasis Sears banko pirmininkas Donald D. Thornburg pranešė, kad bus nurašoma \$4.7 milijonai nuostolio dėl neapdairių paskolų.

— Storer transhavimo bendrovė, Miami, Fla., pardavė WLAK-FM radijo stotį už 8 milijonus dolerių Viacom bendrovei New York.

duotomis didelėmis teisėmis. Jis pareiškė:

— Aš noriu kiekvienam unijos nariui pasakyti, kad savo ambicijas jis įsiklįstų į kišenę ir vieningai dirbtų Lenkijos ir darbininkų gerovei. Mes turime progos atstatyti tokią Lenkiją, kokios nepajėgė atstatyti mūsų tėvai.

— Aš noriu, kad kiekvienas jūsų laisvai galėtų pareikšti savo nuomonę, kas yra gero ir kas gali būti negerai. Niekas bus baudžiamas už nuomonės pareiškimą. Bet kai viskas bus išdėstyta ir pasakyta, tai žodį tarsi aš. Aš būsiu jūsų diktatorius. Mano žodis baigs visus ginčus ir nesusiipratimus.

Valensa vienbalsiai buvo išrinktas pirmininko pareigoms. Pirmiausia jį sveikino tie laivų statybos darbininkai, kurie jį posėdžiuose aštriausiai kritikavo.

Vėliau vienas delegatas pasiūlymą ir rinkimų klausimą paskelbė pačiu svarbiausiu. Pasikutinėmis dienomis kilo nesuipratimų tarp Solidarumo unijos ir vyriausybės. Valensa pareiškė, kad laisvi ir demokratiniai rinkimai išspręs visus nesusiipratimus.

Penktadienio rytą Sovietų rad-dijas ir spauda pasmerkė Solidarumo unijos konferenciją. Sovietai tvirtina, kad ši unija yra pasiryžusi griauti socializmą ir naikinti komunistų partiją.

Kania neskubėjo daryti jokio pareiškimo, nepasikalbėjęs su Lešek Valensa.

Kardinolas John Cody, Chicago arkivyskupijos valdytojas, privalės aiškinti priekusiemis federaliniams teisėjams, tikrinantiems arkidiecezijos išlaidas.

SOVIETAJ VISU SMARKUMU RUSINAI LIETUVĄ IR KITAS RESPUBLIKAS

PASAKOJA NESENAI PASITRAUKĘS IŠ LIETUVOS

(Tęsinys)

Vilniaus universitetas jau ke-
li metai padarytas visasajung-
niu. Tai reiškia, kad ir rusai gal
čia studijuoti. Mūsų lietuviai
studentai siunčiami į Rusijos
universitetus. Jauni žmonės drau-
gauja, dažnai sukuria mišrias še-
mas. Vyksta visoki pasitobulin-
mo kursai Maskvoje, Leningra-
de ir Minske, kur jaučiamas ru-
sų kalbos vėdimuo ne tik kaip
visasajunginis, kaip daugelio
respublikų tarpusavio bendravi-
mo priemonė, bet ir kai grynas
rusifikavimas, einas iš "didžiojo
brolio" pusės.

Lietuvos aukštosiose mokyk-
lose, jei tik atsiranda grupės ke-
li rusai studentai, tuojau suda-
romos specialios grupės, kurio-
je dėstomoji kalba yra rusų.
Baigusieji specialistai dažnai ski-
riami dirbti po visą "plačiąją
tėvyn".

Lietuvos žemėlapiui pastaruo-
ju metu tespausdinami tik rusų
kalba. Turistinio pobūdžio kny-
gos ir brošiūros beveik 100% pa-
rašytos rusų kalba.

Moskvos televizija, maždaug
nuo 1978 metų, sistematingai
nebeverta oro biuro progno-
zių pranešimuose Lietuvos, Lat-
vijos, Estijos pavadinimų. Klau-
sytojai intensyviai pratinami
prie kito pavadinimo — "pribal-
tiskijė respubliki" — Pabaltiję
respublikos!...

Tiesioginiai ir netiesioginiai
skatinamos lietuvių ir rusų miš-
rios vedybos. Tokia mišri šeima
labai greit pajunta partijos ir vy-
riausybės šiltą palankumą, greit
daro karjerą. Kaip taisyklė, vy-
rai lietuviai vedę rusas skiria-
ni į atsakingiausias partijos bei
tarybinių organų vietas: vykdo-
mųjų komitetų pirmininkais, pa-
rtijos sekretoriais ir panašiai. Ži-
noma, yra išimčių, bet bendra
tendencija yra tokia. Rusų žmo-
na, ar vyraus šiuolaikinėje Lietu-
voje — geriausias ištikimybės
įrodymas komunistų partijai ir
sovietų režimui.

Iš 40 deputatų, išrinktų nuo
Lietuvos respublikos, TSRS
Aukščiausiąją Tarybą, 10 yra
kaip visada, rusai — daugumo
jei net negyvenantys Lietuvos
teritorijoje, kas sudaro 25% visos
aukščiausios valdžios, kai tuo

tarpu oficialiais tarybiniais duo-
menimis rusų tėra tik 8%-9%.

Visoje respublikoje nepapras-
tai aukštinama ir reklamuojama
rusų kalba. Rusiški žodžiai vis
smarkiau skverbiasi į lietuvių
kalbą nejuokiomis, savaime. Iki
mokyklinio amžiaus vaikai inten-
syviai pratinami ir ruošiami kas
dien vartoti rusų kalbą. Prieš-
šventiniai, gamybiniai ir kiti su-
sirkimimai, o taip pat ir mitin-
gai, pravedami daug kur rusų
kalba, ypač tai ryšku Vilniuje.
Vilniaus televizija — viena rusi-
nimo priemonių.

Į lietuviškų tautinių šokių pro-
gramas, net gi ir į pramoginius
šokius, prievarta brukama rusiš-
ki šokiai ir stilius. Lietuviškus
dainų šventės pripildomos rusiš-
kų dainų. Taip nori Maskva!

Jau senokai Lietuvoje dingo
"lietuviškas kumpis", "lietuviš-
ka dešra" ir kt. mėsos gaminių
pavadinimai. Vietoj jų atsirado:

"Maskvos kumpis", "Tamvovės
kumpis", "Poltavos dešra" Su-
prask, Lietuva gauna mėsą iš
Rusijos Federatyvinės respub-
likos, nors visa tai pagaminama
Lietuvoje, tik su rusiškais eti-
ketėmis. Pastaruoju metu dau-
giausia išlikę tų pavadinimų tik
orisiminiai. Tų gaminių nė-
ra prekybos vietose, jie kažkur din-
gę — yra pakeliui į Maskvą, Le-
ningradą, ar kt. Rusijos miestus.

Lietuvos gyventojams išduo-
dami jau keli metai naujo pa-
vyzdžio, raudonos spalvos vir-
šelinius pasai, kuriuose aiškiai
įrašyta TSRS pilietis. Lietuviš-
ki vardai ir tėvų vardai — kaip
Jonas, Petras, Povilas, Pranas.
Ona čia jau rašoma juo skrei-
pant į Jonovič, Petrovič, Pav-
lovič, Pranovič, Onovnai. Lie-
tuviai pratinami ir kreiptis vie-
nas į kita rusiškais papročiais:
Povel Michailovič, Josif Antono-
vič ir t. t.

Lietuvos respublikos partijos
aparato aukštus postus ir koman-
dines aukštumas užima rusai. Jei
Lietuvos komunistų partijos na-
cijų skaičius šiandien siekia 170-
200 narių, tai grynai rusai sudaro
19%, plius 3,5% surusintų belar-
usų ir 3% rusiškai kalbančių
ukrainiečių, iš viso apie 25% ru-
siško elemento. Tokia rusų įta-
ka Lietuvos kompartijai! Ne-
taip jau maža, turint galvoje,

kad rusai — pagal 1979 m. ofi-
cialios LTSR statistikos duome-
nis — Lietuvos gyventojų tarpe
tesudaro tik 8,9%. Reikia turėti
mintyje dar ir tai, kad visa ši
ta masė įsikūrusi miestuose,
ypač Vilniuje, Klaipėdoje, Aly-
tuje ir kt. Kaimuose įsikurti ne-
pavyko, nes iki 1953 m. ir vė-
liau, jų lietuviškumą saugojo
partizanai.

Kad šiandien Kremliuose "šū-
vėje" dominuoja rusofilai, gali-
me priminti 1972 m. Aleksandro
Jakovlevo istoriją. Sovietų lai-
kraštyje "Literaturnaja Gazeta"
šis CK propagandos vedėjas tik
iš tolo, švelniai pakritikavo ru-
sofilinę kryptį, rašydamas, kad
daugiau reikia pagarbos teikti
darbininkų klasei ir jos antina-

cionaliniam internacionalizmui,
reiškiančiam tikrąją marksistinė-
lenininę ideologiją. "Užteks", —
rašė jis — "kasdien nuobodžiai
dūsauti apie rusišką kaimą, ir
minėti senas cerkves bei pamin-
klus". To užteko ir šis aukštasis
pareigūnas buvo pažemintas
tarnyboje — buvo išsiųstas į Ka-
nadą TSRS diplomatu. Rusišką
nacionalizmą pagrindinės jėgos
šiandien yra susibūrusios Sovie-
tų Armijos Politinėje Valdybo-
je (PUR) ir Visasąjunginėse Le-
nino Komunistinės Jaunimo Są-
jungos Centro Komitete (CK
VLKJS), jau nekalbant apie
patį Politbiurą su "dvasios va-
du" Suslovu ir Politbiuro ge-
neraliu sekretorium Leonidu
Brežnevui, žymiausių rusų
literatūros "genijų", sukūrusių
"nemirtingą" trilogiją: "Mažo-
ji žemė", "Atgimimas" ir "Plė-
siniai".

Kad mūsų Lietuvos respubli-
ka yra ypatingoje rusinimo
sferoje matyti iš to, kaip iš vi-
sų TSRS pavergtų tautų atsto-
vų daugybės, vėšiai pagarbin-
ti Leonido Brežnevo "humaniz-
ma" ir literatūrinio "genijaus"
talentą, Lenino premijos įteiki-

mo metu Kremliuje, buvo iš-
rinktas lietuvis poetas Eduardas
Miežėlaitis. Užsikirsdamas, ir su-
akcentu, jis kalbėjo rusiškai
Brežnevo kulto apeigose. Kažko-
dėl mums lietuviams ir "seka-
si"!...

Visą Lietuvos rusinimo anti-
plūdį ir tą rusinimo dvasią vis
dėlo sunku 100% pavadinti tik-
rusų imperializmu. Labai stipriai
jaučiasi ir sovietinis-tarybinis
komunizmas, jo raudonos atspal-
vis, kuris ir pačią Rusiją — jos
žmones, jos kultūrą ir net pa-
čią gamtą — taip sudarkė ir pa-
keitė, kad neįmanoma tai nusa-
kyti lietuvių akimis. Geriau per-
duoda tai ir kalba patys rusai,
pav. A. Solženycinas.

Mes nuolat girdime tik tos ru-
siškos meškos maurojimą rusų
kalba, jaučiame jos aštrius na-
gus savo tautos kūne, tačiau ant
tos meškos galvos aiškiai maty-
ti kariška kepurė — penkiakam-
pė žvaigždė su pjautuvo ir kūjo
ženklais. Pati pabaisos prigimtis
teprinėna mešką, o viduje žve-
rių, kurį tikruoju vardu vadinti
laisvasis pasaulis dažnai vengia.
(Iš Dirvos)

KARSTOS VIELOS — LABAI PAVOJINGOS

Tėvai ir vyresnieji broliai jau-
nesniams būtinai privalo įkalėti
galvą, kad negalima liesti karš-
tų (kuriais eina galinga elekt-
ros srovė) vielų.

Chicagoje šaurėje, North-
brooke, 16 metų Charles Brown
užlipo ant signalinio stulpo ir
norėjo pasiekti viršūnę. Neju-

domis jis palietė karštą vielą ir
krito žemėn kaip negyvas. Jo
draugas, 17 metų John Slipiec,
pamatus nelaime, akis išdeges
bėgo skersai geležinkelio bėgių
pranešti policijai apie reikalingą
greitą pagalbą. Tuo tarpu
greitasis traukinys jį trenkė ir
vietoj užmušė. Brown buvo nu-
vežtas į ligoninę, bet nežinia, ar
atsigaus.

Lapė ir vynuogės

Išalkusi lapė įlindo į sodą,
Kur priokusių vynuogių kekės kabėjo.
Kai ji jas pamatė, jos seilės varvėjo.
Tos kekės sultingos akis jos užbūrė
Ir jų aromatiškas kvapas į nosį jai dūrė.
Tik, deja, per aukštai josios augo,
Kas nuo mėgėjų visų jas apsaugo.
Mūs lapė negali aukštai taip pasiekti
Ir gomuriu savo skanėstų patiekti.
Ištisą pusdienį ji ten ištūpėjo
Ir nei uogų, burnoj neturėjo.
Apleidusi sodą, iš apmaudo jinai pramurmėjo:
"Tos kekės yra apgaulingos;
Jos dar nepirkoję ir mano sveikatai kenksmingos".

POVILAS P. DARGIS SLA PREZIDENTAS

LIETUVIAI NEPAMIRŠ PREZI- DENTO TRUMANO

Prezidentas Harry Truman,
kuris mirė eidamas 88-ehius me-
tus, istorijoje bus atžymėtas
kaip vienas iš daugiausia pasi-
žymėjusių ir atlikusių didelių
darbų prezidentas. JAV Prez-
Trumaną taip pat prisimins ir vi-
sas civiliztuotas pasaulis už jo
nuopelnus vykdant "Truman
Doctrine", kurios dėka nuo Bol-
ševikų invazijos buvo išgelbė-
tos Graikija ir Turkija. Jo nu-
opelnams priskaitomas, taip va-
dinamas, "Marshall Plan", kurio
pagalba buvo (ekonominiai) at-
statyti karo sugriautoji Europa.
O bene svarbiausiai jį pasaulis,
ypač Europa, prisimins už sukū-
rimą NATO, kuris sustabdė to-
limesnius Stalino užgrobumus
Europoje.

Mums lietuviams prezidentas
Trumanas yra brangintinas ir ži-
nomas, nes daugiausia jo dėka,
1948 metais birželio 16 d., JAV
kongrese buvo pravesstas svar-
bus įstatymas, kuris vadinosi
"Displaced Persons Act" Num-
ber 774. Tuo aktu buvo nusta-
tyta 40% kvota Pabaltijio Valsti-
jų tremtiniams atvykti į Ame-
riką, aiškiai pabrėžiant, kad
tremtiniai yra laikomi tie, kurie
atsirado Vokietijoje ar bendrai
Vakarų Europoje prieš 1945 me-
tus gruodžio 22-ąją dieną. Tuo
įstatymu galėjo pasinaudoti
daugelis mūsų brolių ir sesučių,
kurie, kaip "Displaced persons",
galėjo tokia dideliame skai-
čiūje atvykti į Ameriką.

Amerikos Lietuvių Tarybai
padarius intervjenciją (prašant)
prezidentą Harry Truman ins-
truktavo Amerikos Karo virši-
ninkus Europoje (Vokietijoje),
kad prievartos būdu jie negrą-
žintų lietuvių į sovietų okupu-
otą Lietuvą.

Jis mums lietuviams yra bran-
gus ir tuomi, kad jis pakartoti-
nai yra pasakęs ir vis atkartojęs
prezidento Rooseveltto ir Sum-
ner Wells pareiškimas, pabrė-
ždamas: "That the United Sta-
tes has not recognized the incor-
poration of Lithuania into union
of Soviet Republics and conti-
nues to recognize and to deal
with representatives of Lithua-
nia accredited to United States".

LIETUVIŲ DELEGACIJA

PAS PREZIDENTĄ TRUMANĄ

Prisimenu, kaip šiandien mū-
sų lietuvių delegacijos atsilan-
kymą pas prezidentą Trumaną,
nors nuo to pirmojo pasimaty-
mo jau bus praėję daug metų.
Tas pasimatymas Baltuosiuose
Rumuose Washingtono įvyko
1948 m. rugsėjo 16 d. Amerikos
na. Amerikos lietuvių delegaci-
ją sudarė: Leonardas Šmitutis,
dr. Pijus Grigaitis, Mykolas Vai-
dyla, Povilas P. Dargis ir Jonas
Grigalius. Delegaciją, presiden-
tas Truman, nuoširdžiai ir drau-
gingai priėmė. Mes visi penki
delegacijos nariai prezidentą ap-
sėdome ratu. Jis su mumis ka-
bėjosi, tarsi mes būtume buvę
jo artimiausi kaimynai.

Dr. P. Grigaitis, Amerikos
Lietuvių Tarybos vardu, prezi-

dentui įteikė memorandumą, ku-
riame buvo prašoma, kad presi-
dentas instruktuoūt Amerikos
Delegaciją, kad ji reikalautų
Jungtinės Tautos sudaryti komi-
siją Lietuvos padėčiai tirti, ir
kad JAV neskelbtų taikos, kol
mažosios tautos, jų tarpe ir Lie-
tuva, nebus išlaisvintos. Prezi-
dentas Trumanas į tai šiltai at-
siliepė.

Ši lietuvių delegacijos pasikal-
bėjimą su prezidentu Amerikos
spauda puikiai paminėjo. Kai ku-
rie laikraščiai net pirmuose pus-
lapiuose ne tik puikiai išaiški-
nėjo eiga prasė, bet taip pat
įdėjo delegacijos nuotraukas su
prezidentu.

Tą pačią dieną Washingtono vi-
sa delegacija buvo priimta ir
Darbo Sekretoriaus (Secretary
of Labor) M. Tobin ir Demo-
kratų Partijos Centro pirminin-
ko Senatoriaus McGrath. Su jais
buvo tartasi dėl Demokratų Par-
tijos Platformos įvykstančiuose
JAV prezidentiniuose rinkimuo-
se.

Tą pat vakarą visa delegacija
buvo Lietuvos ministerio Po-
vilo Žadeiko svečiais. Jis Lie-
tuvos Atstovybės Rūmuose de-
legacijai suruošė priėmimą su
gausiomis vaišėmis.

ANTROJI DELEGACIJA PAS PREZIDENTĄ TRUMAN

Antras su prezidentu Truma-
nu pasimatymas įvyko 1952-ai-
siais metais vasario 15-ąją dieną.
Delegaciją sudarė: dr. Pijus Gri-
gaitis, Leonardas Šmitutis, My-
kolas Vaidyla, Povilas P. Dar-
gis, V. Kvietkus, A. Trečiokas,
V. Laukaitis, J. Grigalius, P. Pi-
varonas ir panelė M. Kizytė. Šia-
me pasimatyme prezidentas Har-
ry Truman dar kartą patvirtino
Jungtinių Valstijų Vyrųsąsės
pritimą Lietuvių Tarybos sie-
kiams ir sykiu pareiškė vilti, kad
Lietuva ir kitos pavergtosios tau-
tos atgaus savo laisvę.

Rytojaus dieną, Vasario16-tą-
ją Lietuvos Nepriklausomybės
šventę paminėta Lietuvos pa-
siuntinybėje, kur turėjome pro-
gos susitikti ir su kitų Pabaltijio
Valstybių Ministeriais bei žy-
miais pareigūnais iš Valstybės
Departamento...

Praėjo jau eilė metų nuo anų
laikų, kada mums lietuviams teko
lankytis ir prašyti užtarimo
mūsų tautai Baltuosiuose Rū-
muose Washingtono, tačiau mes
niekada nepamiršime presiden-
to Trumano mūsų tautai paro-
dyto nuoširdumo ir pagalbos.

Šiandien jau nėra jo. Jis iške-
liavo amžinybėn. Mes Harry
Truman prisimindami, lenkiame
savo galvas ir Jam tariame: ...
Ramiai Išeikis... didysis lietu-
vių prieteliau... tegu Tau būna
lengva šios laisvos šalies žeme-
lė, kurią Tu taip mylėjai.

— Siaurės Atlanto Sąjungos
valstybės pradėjo svarstyti Ispani-
jos prašymą priimti Ispaniją
į šią sąjungą. Ji taps nariu nuo
ateinančių metų pradžios.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydy-
tojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905
metų įvykius, Jablonskio ir Totoraitio jaunus dienas ir
ausrūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir
grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURCS
ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti pastu, atsiuntus čekį arba
money order, prie nurodytos kainos pri-
dedant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60619

JEI JŪS NORITE SIŪSTI
SIUNTINIŲ - DOVANŲ Į LIETUVĄ IR USSR DALIS
NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLACIAI
ŽINOMOS FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ISTAIGA:

1776 Broadway, New York, N.Y. 10019 — Tel.: 581-6590, 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu lai-
ku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Vieni muiltai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas
NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui
įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Seštadieniais ir sek-
madieniais — nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

Miami Beach, Fla. 33139 — 1201 17 St.	(305) 673-8230
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	875-0730
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	466-1813
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2767
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Ave.	(312) 227-4850
Cleveland, Ohio 44134 — 5889 State Rd.	(216) 845-6078
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Herkimer, N.Y. — McKennan Rd.	(315) 866-3739
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	265-6740
Chester, Pa. 19013 — 2819 W. 3 St.	(302) 478-2671
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	835-8550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 3, N.Y. — 324 E. 9th St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19123 — 1013 N. Marshall St.	(215) 544-8878
Phoenix, Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	(602) 942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	281-8600
Silver Springs, Md. — 1002 Kennebec Ave.	(301) 589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6520
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcelus Street	475-9746

PASTABOS IŠ TOLO

SVEIKINIMAS SU ŽEMĖS DREBĖJIMU

Los Angeles miestas rugsėjo 4 d. šventė savo dviejų šimtmečių gimtadienį. Kaip ir dera, ta proga buvo daug ir visokio pobūdžio minėjimų, sveikinimų — iš arti ir toli, iš viršaus ir apačios. Betgi pats „įspūdingiausias“ sveikinimas buvo, tai tos dienos rytą, 8:50 val., ne tik Los Angeles mieste, bet ir visą pietinę Kaliforniją sukrėtęs žemės drebėjimas, pagal Richterio skalę buvęs net 5.8 laipsnių stiprumo (5 laipsnių stiprumo žemės drebėjimas: junta kiekvienas, net sunkūs daiktai juda, silpnųjų bažnyčių varpai pradeda skambėti; 6 laipsnių: jau ir sunkūs miegaliai pabunda, varpai skamba visokiuose bokštuose, kai kurie laikrodžiai sustoja).

Šį kartą laimė buvo miesto ir jo gyventojų pusėje, nes žemės drebėjimo centras buvo net 50 mylių atstu nuo kranto jūroje ir dėl to nei dideli daiktai judėjo, nei bažnyčių varpai skambėjo. Bet... jei centras būtų buvęs krante, tai to 200 metų miesto gimtadienio istorija būtų pasidariusi visai kita.

Bet užteko ir to, kas buvo. Pavyzdžiui, kad ir mano paties atveju. Išvakarėse, rugsėjo mėn. 3 d., gerokai nušventęs savo gimtadienį, rugsėjo 4 d. nubūdau vėliau negu paprastai ir po raudono valandų, kaip ir kiekvieną dieną, skaičiau rytinį „Los Angeles Times“, gulėdamas dar lovoje. Ir iš karto apie 9 val. (tiksliai: 8:50) pajutau, kad lova lyg ir slankioja ir kraiposi, nors ir labai švelniai, bet galėjau nei manyti, kad lova ir kiti baldai juda. Pašokau bėgti laukan, staptelėjau tarpduryje (pagrindinė taisyklė: stovėti tarpduryje

ar lindėti po stalu, kad krintantis pinks ar griūvantis namas nesužeistų) ir tuo momentu buvo antras stiprus trenksmas. Viskas tetruko vos 15 sekundžių, bet tos sekundės buvo tikrai labai ilgos. Kai kuriuose kambariuose, kuriuose yra palubėje kabanti lempos, o taip pat mano darbo kambaryje, kuri turi pasipuošęs įvairiais laivų ar žvejybos „rakandais“, ir-ji kabančiais palubėje, dar apie 15 minučių svyravo palubėje, kol galiausiai viskas grįžo į normalų stovį.

Panašaus stiprumo žemės drebėjimas buvo čia apie prieš 10 metų. Nnebuvo juokų nei tada, nei dabar, nes gi niekas nežino, kokio stiprumo žemės drebėjimas bus ir kaip ilgai truks. Šį kartą laimė buvo, kaip sakiau, „ta“, kad drebėjimo centras (epicenter) buvo net už 50 mylių nuo kranto jūroje. Vis dėlto vos kelių minučių laikotarpyje buvo suaktyvinta katastrofos programa vykdyti įstaiga Sacramento (Kalifornijos sostinė), kurios pirminė užduotis katastrofos atveju rūpintis vandens, elektros ir dujų tiekimu. Visi traukiniai pietinėje Kalifornijoje buvo sustabdyti, kol buvo patikrinti visi tiltai (geležinkelio) — ar neigriavo ar kitaip „nukentėjo“. Los Angeles ir kitose miestuose ugniesgaisai minčių laikotarpyje su savo mašinomis išsiriškavo gatvėse arba kiemuose, kad griūvantis jų garažai neužverstų mašinų.

Buvo įdomu kita dieną skaityti laikraščiuose ir žiūrėti televiziją apie priemones, kurių buvo rengiamasi imtis katastrofos (kurios šį kartą nebuvo) metu, bet pergyventi kad ir tas 15 sekundžių nebuvo įdomu.

(Bus daugiau)

J. PAUKSTELIS

GRAŽIOJI

(Tęsinys)

— Anksčiau išvažiavę, dulkių mažiau prisigersime, — pridūrė jis.

Pataisę gūnelę lineikoje, atrišo Kaštoniuką.

— Ar matai? staiga kryptelėjo galva ir gretimą kiemą. Žiūriu ten prie lineikos stovi gražioji Vildūnaitė, šalia nebejauna moteris, matyt, jos motina, ir trys vyrai žaliukai. Vienas jų atrišo arkli, apgręžė jį, tuo tarpu kiti du šnekojosi su gražioja, juokėsi, matyt, savo sąmoji rodė... Atsiveikindami pabu-

čiavo jos motinai ranką, padėjo išėsti, o tas, kur atrišo ir apgręžė arkli, padavė jai vadeles. Pas-kui vienas linktelėjo, kitas skrybėlę nuvožė, trečias nusijuokė.

— Kaip šunų negali atsiginti, — piktai burbtelėjo Andrius. — O ar žinai, kas jie tokie? Vienas iš Garšvių — Rutkiukas, kitas Gutaučių Mickys, o trečias, kur arkli atrišo ir jos močiai vadeles padavė — Laborių Burką. Vienas už kitą bagotesni kažin, kuris jį sugriebs.

Ir namo važiuojant, Andrius buvo kažkoks rūstus — apie mer-

M. SILEIKIS

"Anksti rytą"

gaites nekalbėjo, kaip atvažiuojant, botagu kavalieriškai nebešmaukščiojo, daugiau žiūrėjo priekin ir kažką mąstė.

Man iš minties vis neišėjo gražioji Vildūnaitė ir... tie trys kavalieriai turtuoliai. „Kažin, kuris jį sugriebs?“ — skambėjo Andriaus žodžiai. Vienas, tur būt, tikrai sugriebs. Ištekės, bus tokia pat graži, turtinga... Ot, kad taip man jį... mylėčiau, ant rankų nešiočiau, niekad šiukštesnio žodžio jį iš manęs neišgirstų... Bet kas aš prieš tuos tris? Vargšas aš... Buvo galima ir liūdna.

Dar labiau nusiminiau, kai parvažiavęs pamačiau seną mūsų pirkia, iš plonų rastelių šiaip taip sulipdyta, pasisūsiusių stogu. Pasijutau toks menkas prieš anuos tris, toks nieko nereikšiantis...

Motina atnešė valgyti, klausinėjo, ką Daugėliuose mačiau, ką girdėjau, ar daug žmonių į atlaidus buvo suplaukę, o aš, kaip ir namo važiuojantis Andrius, skendau slogiose mintyse ir motinai teatsakinėčiau lyg puse burnos...

Paskui reta buvo diena, kad neprisiminčiau matytos gražiosios ir nebūtų man liūdna. Kartu vis labiau ėmė graužti mintis, jog reikia ką nors daryti, siekti reikia ko, kad ir aš būčiau to vertas, vertesnis, negu dabar.

Praėjo daug metų. Seniai buvau mokslus baigęs, net mano vaikai mokslus jau baigė. Neturėjau po karo vasarą parvažiuoti į tėviškę. Motina buvo mirusi, brolis į pasaulį išklydęs — tėviškes namų tik pamatai telikę. Bet gera ir ant pamatų pa-

sėdėti, gimtinės takais, keliais pavaikščioti, senus draugus aplankyti. Nors draugų nedaug be rados. Malonų buvo susitikti su buvusiu kaimynu — Bačkio Jonu, kuris pamiškėje nusikėlęs gyveno. Pasenęs, pražilęs, jaunystės buvęs mažakalbis, dabar plepus pasidaręs. Išėjo kalba ir apie jo seserį Milę: su ja septynerius metus buvau žasis išganes, geri buvome draugai, nors kartais tekdavo ir susipešti.

Milė, Plūkiene, gyvenanti prie Čeniškių. Gerai gyvenanti, gėrą vyrą gavusi, nors, kai ten nutekėjo, tebuvo pilkas laukas, nei trobų, nei medžių. Susistatė trobas, didelį sodą užsiaugino, į dukterys — viena mokslus bebaigianti, kita prie tėvų, — sūnaus neturėjo.

Ir panorau aplankyti Milę. Tiesu, kuriais esi praleidęs vaikystę, jaunystę — tau lyg giminės per visą amžių pasitiekia. Gal daugiau kaip giminės. Rodos, jei su jais pasimatysi, pasišnekėsi, anas dienas prisiminsi — metų svorį nusimesi nuo savo pečių.

Nuėjau — apie dvidešimt kilometrų kelio. Kai pasisakiau, kas esąs, Milė iš karto apsišarojo, paskui suspurdo, vedė į seklyčią, prašė sėstis, vėl apsišarojo, čia aiškinosi, kad ji, tur būt, jau pasenusi, nes daug kas ją gaudina. Pagaliau sujudo lakstyti — juk svečias taip seniai bematytas, iš tokio kelio pėsčias, gal išalko, pavargo, o ji, kaip kvaila, tuoj su šarom.

Po pietų išisėkėjome — pasipakoję, kaip gyvena, apie vyrą, vaikus. Paprasta kaimietė, bet supratingesnė už inteligentą — pasakodama apie savo vai-

kus, kartu klausė, kaip manėj: — kiek katram metų, kaip mokosi... Čia vėl žiūrėjo į mane, lingavo galvą, šluostėsi sąsaras, kaip tas gyvenimas prabėgo!... Kiek čia seniai buvom dar vaikai!

Iš miestelio parvažiavo vyras Malonų žmogelis daugiau sypas, negu kalbas — Milė už jį atkalbėjo — žiūrėjo, ar ant stalo ko netrūksta, baigiant man valgyti vieną, tuoj pat siūlė kitą, prašė, linkėjo, nugėrė stiklinę alaus skubino pripildyti...

Malonų buvo pas juos — tikrai kaip pas gimines. Ką rytą, valgant pusryčius, pamačiau, kaip į kiemą įbėgo kažkokia apšepusi, apsmurgusi moterėlė basom purvinom kojom — staiga sustojo ir žiūrė į langus.

Milė atsispausė pakilo ir išėjo, girdi — tai jos viešnia... Pas-kui mačiau, kaip moterėlė, kažką balsu kalbėdama, nubėgo su malkų glėbeliu tiesiog per lauką.

— Kas gi čia per viešnia? — paklausiau grįžusią Milę. Ji atsidususi tarė:

— Neduok dieve, sakau... augini vaikus, svaioji apie jų gyvenimą, laimę, o nežinai, kaip gali būti... Nagi ir šita — kai aš čia atitekau, kokia jauna, kokia graži buvo. Tokia graži, kad sunku ir apsaityti. Graži, maloni, lipšni — su kiekvienu, būdavo, ar jis turtingas, ar vargšas, vienodai kalba, šypsosi. Todėl ir jaunikų negalėjo apsiginti — iš už kelių mylių atvažiuodavo pirštis. O dabar — tur būt, pastebėjai — protas nebe pilnas...

Lietuviai Vakaruose nepritaria vaikų darbui

Šių metų 9 Nr. įžanginiame jie rašo:

IR VĖL SKALDYMASIS
Kai nedraugškiems bičiuliams nepasisekė sugriauti nei VLIKo, nei ALTos, sugalvojo pakonkuruoti su gražiai veikiančiais Pabaltiečių komitetais. Patys politškai būdami nepajėgūs, sumanė samdyti amerikiečius. Tą minį Los Angeles, pirmasis iškėlė kun. George Šarauskas 1930 m. vasario mėn. surengtame LFB simpoziume parapijos salėje. Juk ir jis, būdamas prez. Carterio patarėjų eilėse, nieko Lietuvos naudai nepadarė.

Tačiau buvo sulipdyta iš kelių pavienių asmenų „Baltic American Freedom League“. Lietuvių centrinės organizacijos, kaip ALTa, nepriklauso šiai lygai. Lygos organizatoriai nusamdė Peter Hannaford Co., kuri buvo nusamdyla pravedimui Reagano rinkimuose. Vėliau ta pati kompanija buvo nusamdyla komunistinės Kinijos ir turėjo užsiregistruoti svetimos valstybės agentu, kaip Billy Carter buvo priverstas užsiregistruoti Libijos agentu. Buvo sudėta Hannaford agentūrai \$8,000, daugiausia iš tų asmenų, kurie nieko neaukojo Lietuvos laisvinimo reikalams (pažiūrėkite š.m. Vasario 16-tos minėjime surinktų aukų sąrašą). Hannaford kompanija nori kasmet gauti po \$100,000. Jos žmonės yra brangūs, be to, jie turi pirkti laikraščiuose reklamai vietą.

Ar toks pinigų mėtymas lietuviams reikalingas, kai mūsų atstovas dr. S. Bačkis, kai VLIKas Washingtono labai gerai dirba. (Paskaitykite LD birželio ir rugsėjo numeruose straipsnius „Baltic Freedom Awards“).

VLIKas tuo reikalu neigiamai pasisakė. Kad daro Pabaltiečių veikimo skaldymo darbą, matome, kad š.m. Birželio, tragiškų įvykių minėjimą birželio 14 d. Latvių salėje „Lygos“ organizatoriai sabotavo. Jie surengė atskirą Birželio įvykių minėjimą Santa Monikoje. Ten buvo įteiktą Hannaford agentūros alsto.

Nors šiaip — rami, laukais nelaksto, žmonių neužkabina, tik nuolat verkia ir kunigus keikia.

(Bus daugiau)

vei Leslie Dutton \$8,000 lygos darbams reklamuoti. Dar jokių rezultatų ji nepasiekė.

Los Angeles Lygos direktorium yra paskirtas Antanas Mažeika (buvęs New Yorke Anthony J. Mažeika). Tai ne Antanas Mažeika, buvęs ALTos L.A. skyriaus pirm., dabar einas Tautinės Sąjungos centro valdybos pirmininko pareigas. Jie net ne giminės.

IS SLUOTOS HUMORO

„Svarstyta: šaltas budinčios šėrikės O. S. ir naktinio sargo B. O. atsinešimas į darbą.“

Nutarta: dėl viso lizdo pašėliu nugalim abudu apdėti pinigine nuoskaita, o nesutvirtus feros vėdėjai risti klausimą dėl jų palikimo žiemai gyvulių sektoriuje.“

(Iš valdybos nutarimo)
„Nukentėjus gaivinamas, tol kol atsiranda mirties požymiai, t.y. išplėsti vyzdžiai, nėra pulso“.

(Iš gydytojo patarimų)
„Bakime atsargūs ant ledo“)

Elgeta

Viena ponia, duodama elgetai išmaldą, klausia:

— Ar galite surinkti per dieną tiek, kad galėtumėte pragyventi?

Elgeta atsakė:
— Ne visada, mano geroji ponia, kai kada turiu iš savo pridėti.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

ENERGY WISE

Organize car pools to save gasoline.

Don't be a Bom Loser

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● **LITERATURA**, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vincas Krėvė, Igno Šlapelio, Vincas Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Rukščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kasubos, A. Rukščelės ir A. Varžo kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● **DAIŲ ŠVENTES LAUKUOSE**, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliaisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● **VIENTISO ŽMOGAUS GYVENIMAS**, Antano Rūkto aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● **LIETUVISKASIS PAMARYS**, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$6.

● **KĄ LAUMES LEME**, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● **JULIUS JANONIS**, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinsko knygoje apie Julijaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● **SATYRINĖS NOVELĖS**, M. Zoschenko kūryba, J. Valačiaus vertimas. 200 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerį perlaikymo išlaidoms.

3 — Naujienos, Chicago, Ill. — Šeštadienis, Sept. 12-14, 1981

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARJA NOREIKIENE

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELĮŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• NUPUOLINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE KAY SALDOMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atidara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakara.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinėinkas

Tel. 476-2206

Inz. LIŪDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaipIŠ PRAEITIES ŪKANŲ
ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslius vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai. Paštas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980 Subscription Rates:	
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other U.S.A. localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$43.00 per year.	
25 cents per copy	
Nuo sausio pirmos dienos Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams \$45.00	pusių metų \$24.00
trims mėnesiams \$12.00	vienam mėnesiui \$4.00
Kitose JAV vietose:	
metams \$40.00	

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius,
nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais — iki 12 val.

Neapgaudinėkime vaikų

Paskutiniame Darbininko numeryje, išėjusiame šių metų rugsėjo mėn. 4 dieną, yra informacinis straipsnis, pavadintas Studentai baltų komitete Washington. Višiams būtų įdomiau patirti, ką pats Baltų komitetas padarė, bet apie šį komitetą jokios viltį nešančios žinios nėra. Nieko nepasakyta apie jo planus, nėra nė žodžio apie komiteto dirbamą darbą.

Bet visi iš ankstyvesnių pranešimų žinome, kad Baltų komitete mokyklinių atostogų metu dirba trys studentai. Ten dirba estas Sven Paul, latvė Vita Teraudis ir lietuvaitė Gailė Tamosiūnaitė. Nežinome, ar šie studentai dirbs Baltų komitete kolegijose mokslui pradedus, ar jie galės komitete padirbėti kelias valandas, ar galės dirbti visą laiką, kaip dirbo vasaros atostogų metu.

Tame pačiame pranešime pasakojama, kad Baltų komitete dirbantieji studentai turėjo progos pasikalbėti su daugeliu valdžios atstovų Baltų tautų reikalais. Kad jie, nunešdami komiteto vadovybės parašytą laišką vienam ar kitam Valstybės departamento pareigūnui, Kongreso komitetų pirmininkams, Senato ar Atstovų Rūmų nariams arba kitaip su jais susitikdami gali su valdžios ir Kongreso žmonėmis pasikalbėti, tai nieko naujo. Visuomeniniais reikalais besidomintiems studentams visuomet turėtų būti įdomu patirti vieną ar kitą visuomeninio darbo klausimą, o dar įdomiau su jais susitikti ar atstovui patirti, kuo gyvena šių dienų studentai, koks jų žinių bagažas tais klausimais, kuriais jie rodo susidomėjimą, kaip jie pajėgia tas žinias taikyti kasdieniniame poiltiniame gyvenime, koks yra jų dorovinis stiprumas ir koks yra jų pasiryžimas siekti užsibrėžtų užsimojimų. Kiekvienam visuomenininkui įdomu palyginti koks auga jaunimas ir ko galima iš jo tikėtis.

Pasikalbėjimai su valdžios atstovais galėjo būti ne tik tai įdomūs, bet net labai įdomūs. Tik tai informacijoje nepasakyta, kam jie buvo įdomūs. Ar jie buvo įdomūs komitete dirbantiems studentams, ar jie buvo įdomūs valdžios atstovams, — nepaaiškinta.

Sekantiame paragrafe Darbininkas jau duoda tokią informaciją:

"Kiekviename susirinkime studentai išreiškia savo susirūpinimą žmonių teisėmis. Ypač prisiminti du kaliniai: latvis Juris Bumeisters ir lietuvis Vytautas Skuodis. Juris Bumeisters yra nuteistas penkiolika metų už kontaktus su organizacijom išvejoj. Manoma, kad jo nuteisimas ypatingai ilgas dėl jo veikimo slaptoji latvių socialistų demokratų partijoje. Studentai turi daugiau vilties, kad valdžia kaip nors galės padėti Vytautui Skuodžiui, kadangi jis gimęs Amerikoje. Jie ragina kongresmanus kuo greičiau susisiekti su kongresmane Collins, kuri dirba Skuodžio naudai. Ji jau parašė laišką Brežnevui. Baltų komitetas tikisi, kad šios pastangos, kartu su valstybės departamento pagalba, galės išlaisvinti Vytautą Skuodį."

(Darbininkas, 1981 m. rugsėjo 4 d.)

Žinia labai įdomi. Ji parodo, kad Latvijoje suimtas ir ilgiems metams nuteistas socialistas demokratas Juris Bumeisters. Jis nuteistas ne už paprastą dalyką, bet už bendradarbiavimą su užsienyje esančiais latviais socialistais. Tokios žinios neturėjo ir Amerikos lietuviai socialistai. O gal jie, būdami dideli konspiratoriai, tokios žinios būtų neskelbė, jeigu ją būtų turėję.

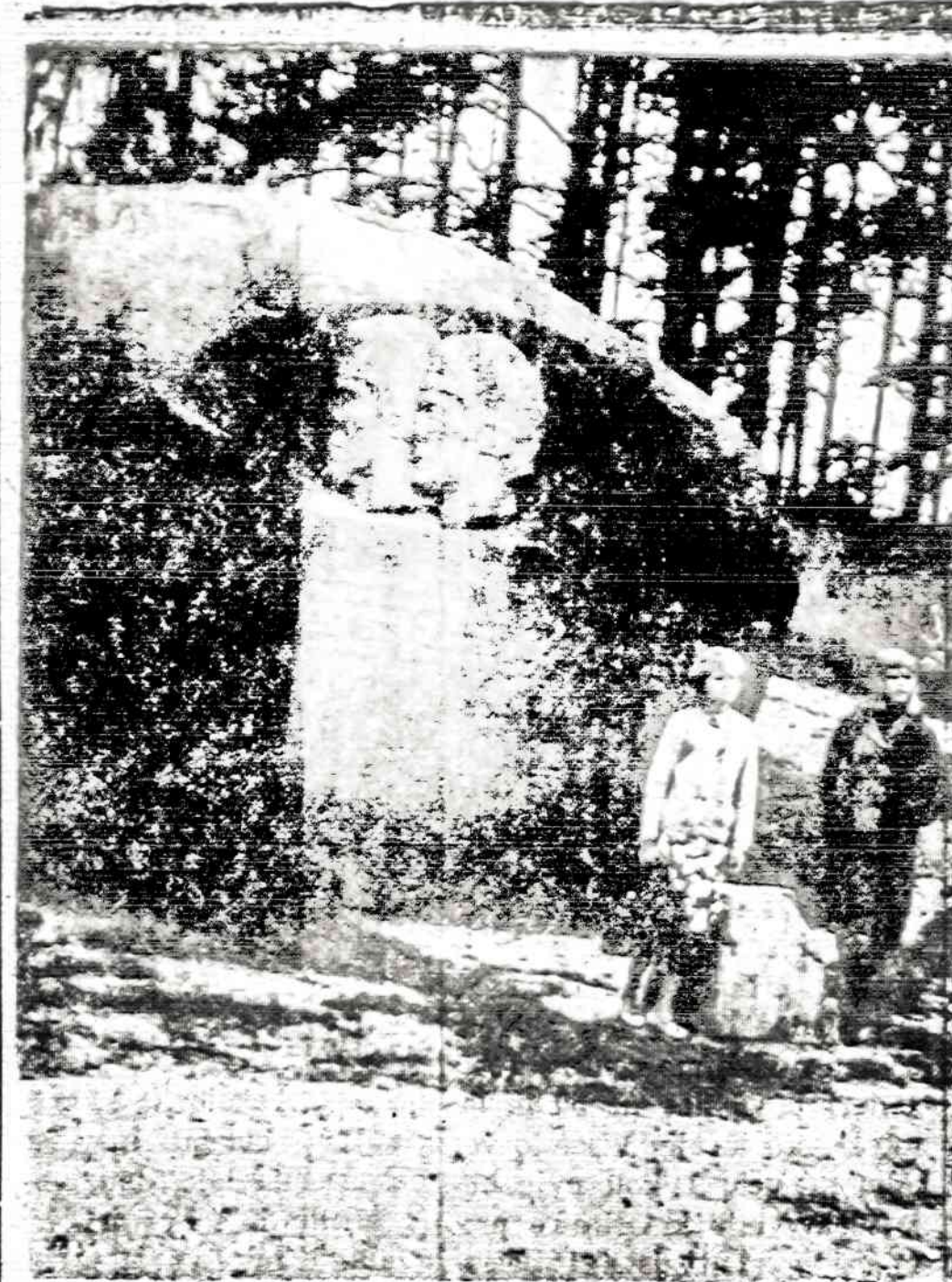
Reikia pripažinti, kad latviai yra dideli kombinatoriai. Patyrę, kad geologas Skuodis yra gimęs Amerikoje, tai jie tuojau ryžosi prie Skuodžio laisvinimo darbo prikerkti ir Bumeisterį. Jeigu lietuviams pavyks išlaisvinti Skuodį, tai tada gal ir Bumeisters prailis pro tą pačią adatos skylutę.

Kur latviai ir lietuviai studentai daro klaidą, kai tiki, kad jie gali išlaisvinti Sovietų kalėjimą įkristą veiklą latvių ir geologų lietuvių? Dar didesnę klaidą daro Baltų komiteto nariai, kai jie mano, kad jų komitete vasaros darbams pasamdyti studentai gali padaryti daugiau, negu komiteto nariai pajėgia padaryti. Baltų komiteto nariai, energingai ir protingai dirbdami, gali žingsni kitą teisingą kryptimi žengti, bet jeigu jie tiki, kad trys vaikai ką nors šia kryptimi padarys, tai galime būti tikri, kad jie nieko nepadarys.

Kai Baltų komiteto priešakyje stovėjo ryžtingas lietuvis, tai komitetas pasitikėjo savimi ir ėmėsi kelių stiprių žingsnių. Bet kai komiteto priešakin atstovoje savimi nepasitikintieji mūsų kaimynai, tai jie pasitikėjo vaikais.

Yra pagrindo manyti, kad šios mintys buvo permestos į Kaliforniją. Ten pat įsteigtas Baltų komitetas. Komitetas stengiasi gelbėti Skuodį. Reikia manyti, kad laikui bėgant prie gelbėtinų bus prijungtas ir Bumeisters. Tas komitetas savimi nepasitikėjo, tai pasisamdė Hannafordo propagandistus laisvinimo darbui pravesti. Kalifornijos Baltų komitetui visas tas reikalas brangiai kainavo. Netolimoje ateityje jis dar brangiau kainuos.

Bet visi žinome, jog tai yra vaikų darbas. Vaikai nei Skuodžio, nei Bumeisterio neišvaduos. To darbo turi imtis rimtos lietuvių, latvių ir estų organizacijos, kurios savimi pasitiki, pažįsta Ameriką ir rinkimų metu gali balsuoti. Baltų komitetas turi parodyti savo jėgą ten, kur ta jėga turi svorį. Washingtono Baltų komitetą sudarė savimi pasitikintieji ir gerą politinį užnugarį turinčios organizacijos. Toks komitetas galėtų išlaisvinti ne tik Skuodį ir Bumeisterį, bet ir kitus Sovietų kalėjimuose laikomus patriotes, jei imtųsi reikiamų žingsnių. Vaikus mokykite, bet nepaveskite jiems didelio

Punktukas Anykščiūose

APOLINARAS ŠALČIUS

OKUPANTŲ AGENTŲ VILNIUJE PARUOSTA KNYGA

(Tęsinys)

Ji pila pirvas pavavas ant tų, kurie jai primindavo, kad kunigas verkdamas skundžiasi daves jai 10,000 dolerių nusipirkti namą, o dabar ji išvaranti lauk. Ji aptersia net ir tuos, kurie jos paprašydavo atlyginimo už jai padarytus patarnavimus, kaip antai: gydytojus už vizitus, ar advokatus. Dėl pinigų ji su niekima ir p-lę A. Rūgytę, kai ji paprašė apmokėti už sūnaus lituanistines pamokas.

SIOS KNYGOS "AUTORĖ" SUNEKINA IR LIETUVYBĘ
Štai ką savo sūnui ji kalbėjo: "Užaugęs saugok dieve, nepriklausyk jokiai lietuviškai organizacijai. Neduok nė vieno cento melagingos lietuviybės išlikymui" ("Kai prisėdo velnias", psl. 205).

Arba ir vel: "Sūneli, nors ir labai patinka būti skautui, bet tau patariu išeiti iš tos organizacijos. Pačių lietuvių mums padarytos žalos yra neišgydomos, turim šalintis nuo tų lietuvių, kurie yra smetoninkai arba jiems artimi" (ten pat).

darbo dirbti. Patys ryžkimės ir dirbkime, tai tada Amerikos draugai mums padės.

KEGEBISTAI PARUOSE PATRAUKLIĄ SKAITYMUI KNYGĄ

Taigi, kegebistai pasinaudojo jos nuvežtais lapais, iš jų paruošė skaitymui patrauklią knygą. Supurvinio vysk. V. Brizgį ir kaikiurius kunigus, bei vienuolius, profesionalus, juos pristatė gobšiais, sukčiais, ir žulikais, skriaudikais. Rašovas kegebistas gražiu sakiniu apipavidalina jos "atsiminimus" apie jos liūdną bergyvenimą, kuri sukėlė kai kurie kiti pabėgę į Chicago "patriotai" (ten pat psl. 207). Tokiu būdu kegebistas jos vardą ir pila ant jų pamazgas.

ŠTAI TŲ ŠMEIŽTŲ KELETAS CITATŲ

Jos aiškiai pasako, kaip kegebistai "autorės" lūpomis šmeižia mūsų garbingus dvasiškus ir mūsų visuomenininkus bei profesionalus. Antai, ji purvina vieno gydytojo garbę. Ji rašo, kad jis buvo jį patraukęs teisman ir dėl to ji praradusi 489 dolerių. Jam nedorais būdais pavykę laimėti ir teismą. Ji tat šaukia. Tai bent katalikas, tas gy-

dytojas!... Iš žmonių vargo pinigų kraunasi... Jis yra ne tik prastas gydytojas, bet ir žmogus... Jis mane negydydė — rašo ji — bet žaidė ir dar nuodijo viskio tabletem. O švirkstu jis man leido vandenį. Ir su šunim darė tyrimus visokiom tabletem. To neužteko. Jis parašė daugiau vizijų, negu aš pas jį lankiausi. Jam likau skolinga 411 dolerių. Bet atsiuntė man sąskaitą 1010 dolerių. Ar ne kriminalas — ji šaukia. Štai kaip kegebistai pasinaudojo šios "autorės" pristatytais jiems "raštais" suniekina mūsų garbingą visuomenininką, buvusį universiteto profesoriu, medicinos fakulteto dekaną ir kataliką.

Ji ir advokatą pristato suklaidintu. Jos lūpomis kegebistas jį taip išvada: "sukčium... Jo veiktybė pati mačiusi, kaip sukčius advokatas viliodamas pinigų apgaudinėjo tautietį... Ji rašo — štai ką reiškia: savas pasava lietuviškoje Chicagoje". Jam nepavyko mane apgauti, kiek žmonių sugebėjo apgauti ką gali žinoti (ten pat psl. 209).

O kaip bauriai, niekinančiai ji aprašė vieną gydytoją. "Kokią gudrią inteligentę, kokią išuolį niekšę (ten pat psl. 205). Toliau kreipdamosi į daktarę drožia jai tiesiai į akis: "Tu brudus, kalė, melagė, sadistė" (ten pat psl. 247).

Ji užpuola Chicago Kūrių kunigus, kurie būk jai melavo... Matyt, ji taip šmeiždamą vadovaujasi tuo, jau seniai okupanto tarnų naudojama priemonė: "Šmeišk, šmeišk, vis tik tas priplis!". Ji pikčiausiu sadizmu užpuola salezietį vienuolį kun. P. Urbaitį. Štai jos žodžiai: "Tu rūpužė, jei nebūtum su kunigo drabužiais, aš tau visus dantis išmalčiau... Tu svieto perėjūne, šlamštis".

Man rodo, šių kelių citatų pakanka, kaip Marquette Parke gyvenanti lietuvė, su okupanto tarnų pagalba yra apšmeižusi mūsų dvasininkus, mūsų profesionalus ir visuomenininkus. Bet kas labiausiai, "autorė" yra verta pasišlykštėjimo, nes ji apšmeižė ir mirusius, kurie negali savo garbės apginti. Ji apšmeižė ne tik mirusį kun. B. Sugintą, bet ir prel Jūrą, mirusią mūsų rašytoją poetę J. Vaičiūnienę ir daugelį kitų.

(Bus daugiau)

— Praeitą savaitę Berlyne įvyko riaušės, kurių metu nukentėjo 42 policininkai. Vakarų Berlyno policijai uždrausta varuoti ginklus.

— Ženevoj Amerikos indėnai pasiskundė, kad netolimoje ateityje visi indėnai bus išnaikinti.

STEPONAS KAIRYS

LIETUVIŲ TAUTINIO ATGIMIMO SAJŪDIS

(Tęsinys nuo liepos 31 d. numerio)

PIRMIEJI STUDENTAVIMO METAI

1898 metų rugpjūčio mėnesio pirmomis dienomis sėdėjau Kaukuonių (lat. Kalkūne) stoties bufete ir laukiau traukinio iš Vilniaus važiuoti į Peterburgą. Prieš mane už stalo sėdėjo studentas nudevėta Girių instituto kepure ir su tokiais pat apsiaustu. Iš lėto sriubčiojo arbata, kartais akimis pavaikščiodamas po salę. Žvilgsniu sustojau ties manim ir nusišypsojęs paklausė:

— Ar nebūsi lietuvis?

Klausimą atsakiau teigiamai ir visas pakilau: ką galėjo jausti jaunuolis senam studentui ir lietuviui? — tik iš anksto duodamą pagarbą, visišką pasitikėjimą ir norą susipažinti?

— Povilas Gaidelionis, — tarė mano vis-a-vis, tiesdamas ranką ir galvą įtraukdamas į pečius: — Matau, važiuoji ir, turbūt, į Peterburgą; ar nesiruoši būti studentas?

Patvirtinau Gaidelionio spėjimą, ir išsikalbėjome. Atvirai pasisakiau, kad važiuoju stoti į aukštesniąją mokyklą ir bandysiu patekti į vieną specialiąją institutą; labiausiai norėčiau patekti į Technologijos institutą.

— Bandyk, — padaršino Gaidelionis: — nors turėsi parodyti ką moki; bet ir pastojus reikės mokėti dirbti — buvau ir išlėkiau. Į Technologijos institutą patekti nėra lengva, reikia išlaikyti konkursinius egzaminus, o norinčiųjų būti technologais — marios. Bet mokykla gera ir simpatinga. Naujo pažįstamo nusistėriau, kaip vaikas mamos sijono. Pirmą kartą vykau į platųjį pasaulį, kuris man turėjo prasidėti, pervažiavus tiltą per Dauguvą. Vykau į didįjį Peterburgą, nežinoma ir neįsivaizduojama, su kokiais planais galvoje, su būtiniausiais pinigų atsarga kišenėje, su viltimis ir abejotimais, pirmą kartą ilgesniam laikui apleisdamas Lietuvą. Kaukuonys buvo paskutinė savojo krašto pėda, o Gaidelionis žadėjo man būti patyrusiu locu.

Neteko ilgai laukti. Po dviejų valandų atbėdė traukinys iš Vilniaus, pasikrovėme tame pačiame vagonė ir, kol dar buvo šviesu, stebėjau trečiosios klasės publiką, žmones sustojimo stotyse, vis naujais vaizdais bėgusį pro vagono langą vietovai. Viskas nauja, įdomu ir nesava — žmonių veidai ir jų drabužiai, jų kalba ir pastatų išvaizda. Atitrūkus nuo aplinkos, mintis tarpais grįždavo į Lietuvą, kitokią, labai savą ir vis labiau tolesnę. Bet šnekusis Povilas Gaidelionis, atrodė, jau buvo atpratus jaudintis. Iš rankinuko ištraukia sumuštinį, nuklotų rūkytos dešros skiltelėmis, ir draugiškai man kartu su kiaušiniu paduoda:

— Stiprinkis, Peterburgas dar toli, o žmogus ne viena dvasia gyvena.

Iš jo sužinau, kad Peterburge lietuvių būsimie ir daugiau: esąs geras studentų būrys, o lietuviško svieto darbininkuose ir inteligentuose — tikstancijai ir nevisi pabirę; esama studentų organizacijos ir įvairių lietuviškųjų draugijų; pačiame mieste esą daug ko pamatyti. Greit prabėgo kelionės valandos ir vakarop pailsęs traukinys atspūsdamas sustoję jau Peterburge, Varšuvos stotyje. Išliejome į judrią keliaujančiųjų ir laukiančiųjų jau visai svetimą minią.

Pasisamdžiau už penkis rublius mažą kambarėlį dviem savaitėm Targovaja gatvėje su virtuvu rytą ir vakarą. Pasiteiravau Technologijos institute, ar esu įtrauktas į konkursą laikinųjų sąrašą ir atsisdėjau ruošti egzaminams, tuo tarpu nesidomėdamas caro sostine, nes laiko bebuvo likę vos kelios dienos.

Prasidėjo egzaminai. Pirmąjį laiką dar ir Kalnų institute, bet nuo antrojo pasiliekau tik Technologijos institute su griežtu pasiryžimu tik čia laimėti. Sausakimšai pilnos varžovų auditorijos; iš visų Rusijos kampų čia supildusis jaunimo minia judri, pakilia nuotaika ir kitas kitam dar svetima. Atsitiktinės ir tik egzaminų reikalais pažintys. Kitokia ir mus egzaminuojanti profesūra — nepasipūtusi, kartais net draugiška. Dar tuomet nebuvau pažinęs dviejų kitų lietuvių —

Jono Galinio ir Motiejiaus Juškos, Panevėžio reatistų, taip pat egzaminus laikiusių ir išlaikiusių. (Bus daugiau)

X. Y.

LIETUVOS SOVIETIZACIJA 1940-1941 m.

(Tęsinys)

Tai tokia marionetinė politinio vaikų teatro "valstybė" yra Lietuvos Tarybų Socialistinė Respublika Sovietų Sąjungos sąstata. Nei jos "konstitucija" yra jos konstitucija, nei jos "teisė" ir "kompetencija" nėra jos teisė ir kompetencija. Taip pat ir "jos organai" yra kompartijos, bet ne jos organai. Ir ji pati teturi tikrai popierinį gyvenimą, politinėje gi veikloje tikrėnybėje — neegzistuoja kaip "valstybė", net kaip federacijos narys, kaip "Staatsfragmentas". Ji paskendo komunistų valdomoje Sovietų Valstybėje kaip jos dalinys.

Lietuvos sovietizacija — tai yra ne pačios Lietuvos evoliucijos padarinys, bet svetimų, nuslopinskių Lietuvos valstybę, pajėgų darbas, kuriam buvo paruošta tam tikra tarsi pačios Lietuvos aktų inscenizacija.

(Pabaiga)

ŠVENTO RASTO TYRINETOJAI duoda veltui kietais viršeliais įrašytą knygą apie šventąjį Rastą. Pirmieji atėjusieji į Naujienas galės gauti: 1) "Amžių planą", 374 psl., vardų rodyklės, arba 2) "Kasdieninė dangiškoji mąna", 200 psl., kasdieniniai pamokymai, arba 3) "Laikas prisistatinti", 358 puslapių.

Knygas veltui gaus pirmieji atėjusieji. Kas norės daugiau šios rūšies knygų, tai prašoma kreiptis į:

ŠVENTO RASTO TYRINETOJAI
5421 So. Mozart Avenue,
Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicines direktorius
612 S. Main St. Westchester, IL
VALANDOS: 9-5 darbo dienomis
Iš antrą šeštadienį 9-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-3893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinus
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

**INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA**
2656 WEST 63RD STREET
Valandos: antrą, 1-4 popiet,
ketvirtą, 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telefonas: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Priimam Master Charge
ir VISA kortelės.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirma-
dienio iki penktadienio 4:00-4:30
val. popiet. Šeštadieniais ir sekma-
dieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vėdė — Aldona Daukas
Telef.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDZIONYTĖ
Programos vėdėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

**PATS SKAITYK IR DAR KIL-
TUS PARAGINK SKAITYTI
DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"**

SUSIRINKIMU PRANEŠIMAI

Amerikos Lietuvių Piliečių Pašal-
pos klubo poastoginis susirinkimas
vyks sekmaienį, rugsėjo 13 d.,
1 val. popiet, Anelės Kojak salėje,
4500 S. Taiman Ave. Nariai prašomi
atsilankyti, nes yra svarbių reikalų
aptarti. Bus ir vaizdų.
Rožė Didžgalvis

Žemaičių Kultūros klubo poastogis-
nis narių susirinkimas vyks trečia-
dienį, rugsėjo 16 d., 1 val. popiet,
Anelės Kojak salėje, 4500 S. Taiman
Ave. Nariai prašomi atsilankyti, nes
yra svarbių reikalų aptarti. Bus ir
vaizdų.
Rožė Didžgalvis, rašt.

NUŠALTIMŲ SKAICIUS JAV PADIDĖJO

WASHINGTON, D.C. — FBI
agentų surinktos, klasifikuotos
ir paskelbtos žinios aiškiai sako,
kad 1980 metais nušalimų
skaicius padidėjo 9 nušalin-
čiais. 1980 metais nušalimų
buvo daugiau negu 1979 metais
ir jie buvo žymiai žiauresni.
Didesnius nušalimus pada-
riusius 44% žmonių teko trauk-
ti į teismą ir vesti į kalėjimus.

— Chicago's viešųjų knygynų
direktorius Donald J. Sager at-
sistatydino iš pareigų. St. Bal-
zekas papasakojo kitiems direk-
toriams apie Sager atsistatydin-
imo priežastis, o šis, patyręs
apie Balzeko aiškinimą, pasakė,
kad jis juokingas.

— Prezidentas Reaganas pa-
žymėjo Izraelio premjerui Be-
ginui, kad Saudi Arabija gaus
JAV lėktuvus.

— Biudžeto komisija panaiki-
no pigių paskolų komitetą, ku-
ris skolindavo fermeriams pinig-
us, bet neišieškodavo skolų.
Dabar uždarytas komitetas ir
paskirta 100 žmonių skoloms iš-
rinkti.

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINE
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI
Aikštės automobiliams pastatyti

There are so Many Reasons
to Protect Your Forests

MIKAS SILEIKIS

Rugpjūtė

Lietuviškos valgyklos Marquette Parke

(Tęsinys)

NIDA

Kitoje Nėringos pusėje, kiek
į šalį, ant nedidelio mūrinio pa-
stato kabo šakaba NIDA.
Tiek šioj Nidoj, tiek ir Nidoj,
kuria skalauja Baltijos jūra
(nepr. Lietuvos buvusi garsi
vasarvietė), buvau ne vieną
kartą. Deja, anoj, ten toli, už
vandenynų, mano tėvynė, mau-
džiausi ir šildžiausi saulėje, o
šioj, čia Marquette Parke, tik
pavalgyti užeidavau, arba kokių
nors skanėstų nusipirkti.

Nida — nedidelė lietuviška
valgykla, tegalinti iškart paval-
gydyti tik apie 23 išalkusiųjų.
Gal ir neklystu, sakdamas iš-
alkusių, nes niekas iš socijų
valgyti neina; ne bent kavos
išgerti.

Ši valgykla, kaip ir Nėringa,
"kėdžių ant kuolo" neturi; jos
visos prie staliukų. Gaila, kad
nei staliukų, nei kėdžių, tam
"valgomajame" daugiau prista-
tyti negalima.

Valgis ir čia, kaip ir kitose
Marquette Parko lietuviškose
valgyklose, kone visos lietuviš-
kas. Valgio davinys nemažas; na
ir neatsalęs, nes greit patarnau-
jama. Pietų pasirinkimas siekia
tigi 15 ka rūšių. Kartais vienu
kitu valgiu daugiau.

Si valgykla, kaip ir Ramunė,
turi ir šaltų gardumynų (deli-
katesų) skyrių. Per jį perėjus,
patenkama į valgomąjį. Koks
joje žmonių skaičius pietauja
per dieną, tai taip ir neklau-
siau, nes žinojau kokį atsakymą
gausiu.

Kai dėl Nidoj patiekiamų val-
gių skonio, tai apie jį gali pa-
sakyti tik kiekvienas valgytojas
paskirai; vienas už visus negali
kalbėti. Svarbu, kad būtų ga-
lima socialiai pavalgyti, ir valgo-
mas maistas būtų skanus bei
sveikas.

Paskutinę dieną Nidoj beval-
gydamas, jos savininku buvau
apibartas, kad rašydamas apie
Nėringą (jos vidaus išvaizdos
pakitimą), prirašiau ir netei-
sinių dalykų.

I toki apibarmą, galiu tik
tiek pasakyti:
1. Rašydamas apie dabartinę
Nėringos vidaus išvaizdą, ją pa-
lyginau su senuoju jos vidaus
vaizdu, kai ant vienos sienos
dar tebebuvo Nėringos kopų
vaizdai, kurie niekad nebuvo at-
naujinami ir atrodo gerokai ap-
trūniję bei plėnuoti.

2. Kad dabartiniai Nidos sa-
vininkai prieš kurį laiką Nė-
ringą valdė kaip nuomininkai, ir
kad jos vidaus visos sienos bu-
vo padengtos drobuliniais tape-
tais, aš visai nežinojau, nes tuo
laiku aš ten, berods, nesu bu-
vęs, o jei ir kada nors ten val-
giau, tai į jos vidaus sienas ne-
atkreipiau dėmesio.

3. Paminėjus dabartinei Nė-
ringos savininkei, kad jai ją nu-
pirkus, valgyklos vidus buvo
kapituliniai atremontuoti, už-
dažant ir patį Nėringos kopų
paveikslą, ir kad buvo rasta
daug nešvarumų (gal tik po
sienų drobiniais tapetais), pri-
siminiau ir paminėjau anųjų
laikų tos patalpos vidaus vaiz-

dą ir langų nešvarumą.

Tenka pastebėti, kad lietuviš-
ki verslininkai nori tik kad
apie juos gerai atsilieptų, kad
lietuviai apsipirktų tik lietuviš-
kose krautuvėse, bei valgytų lie-
tuviškose valgyklose, labai daž-
nai nekreipdami net jokio dė-
mesio, kai jiems nurodoma ir
jų daromi nepateisinami eji-
mai. Kita pusė tokių verslinin-
kų — tai noras labai greit
pralobti.

J. Ž.

(Bus daugiau)

— Pentagone viena salė pava-
dinta gen. MacCarthur vardu.
Prezidentas Reaganas ir gene-
ralo našlės dalyvavo atidarymo
ceremonijoje.

— Rusų radijas kartuoja, kad
Dancige Solidarumo unijos at-
stovai visokiais žodžiais nieki-
no rusus.

PRIE BERLYNO SIENOS

Vaikai prie vakarinės Berlyno
sienos pusės valgo bananus ir
erizna vaikus, stovinčius prie ry-
tinės sienos:

— Ar pas jus nėra bananų?
— Pas mus nėra bananų, bet
yra socializmas, — atsikerta ber-
niukas iš rytinės sienos pusės.
— Pas mus irgi gali būti socia-
lizmas, jei tik mes panorėtume,
— nepasiduoda vakariečiai.

NEPASITIKINTIS KŪDIKIS

Rankutės sunėręs ant krūtinės,
kūjutes surietęs gydytojo kabi-
nete sėdi kūdikis. Jis vieną akį
primerkęs klausia:

— Dabar ką dar jūs norite eg-
zaminuoti, daktare?
— Noriu patikrinti bendrą ta-
vo sveikatą, mažytį, — atsakė
gydytojas.

— Bet kam, daktare, laikote
rankoje adatą? Ar ne mane ai-
žeisti? — klausia kūdikis.

TEGUL TIK PAMĖGINA

— Tai ponis laimingas su savo
vyru?
— Ir dar kaip!
— O jis ar jaučiasi su tamsta
laimingas?
— Pamėgintų nesijauti lai-
mingas!

KNOW YOUR HEART

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

EUDEIKIS

GAIDAS — DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANSO
PATARNAVIMAS

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 774-4418

P. J. RIDIKAS

3254 So. HALSTED STREET
Tel. YArds 7-1911

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: Olympic 2-1002

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: LaFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138 - 1138

JUDRŲS VĖŽLIAI

CHARLESTON, S.C. — Žemėj yra 200 įvairių vėžlių rūšių. Vieni išauga iki pusantro metro, o kiti yra mažesni, pusdolerio dydžio. Vėžlių yra įvairių spalvų. Spalva daugiau priklauso nuo vietos, kur jie minta ir veisiasi. Vieni gyvena sausumoje, o kiti vandenynuose.

Vieni vėžliai turi šarvus. Dauguma turi labai stiprius raginius šarvus. Viršutiniai yra gaubti, o apatiniai šarvus plokščias. Viršutiniai šarvai gali pakilti, bet kai gresia pavojus, tai jie labai stipriai susiglaudžia. Pavojaus metu jie sutraukia į šarvus nosį, ir kojas. Užpakalyje įtraukia uodegą ir kojas. Vieni turi penkis pirštus ir labai stiprius nagus. Jūrose gyvenantieji turi plėves tarp pirštų. Tai padeda vėžliams plaukti. Jie gali taip smarkiai suspausti savo šarvus prie kietos apatės, kad peilio ir tarpą neįkūši.

Pietų Carolinos pakrastyje yra nedidelė Kijavos sala. Ji turi labai svarų ir šiltą smėlį. Didelių vėžlių rūšis kiekvienais metais atplaukia į Kijavos salą kiek šimtų dėti.

Vėžliai atplaukia į salą nakties metu. Jie išlipa į krantą, žengia ketiolika žingsnių į salos gilumą, paskutinėmis kojomis prakasa duobę, padeda apie šimtą kiaušinių ir vėl įsibzdina į vandenį.

Vėžlys daugiau savo vaikaiš nebesirūpina. Kiaušiniai, pabuvę 60 dienų duobėje, prasiplaukia ir išlenda maži melsvės spalvos vėžliukai. Jie nepavojingi ir žuvis labai skanūs. Kas juos užtikina vandenį ar smėlį pažiūrėjus, tas juos noriai suėda.

Paskutinius šešerius metus Kijavos saloje vienas inžinierius pradėjo statyti salai ir vandenį priitaikytą vasarvietę. Jis pastebėjo, kad kiekvienais metais į salą nakties metu ateina milijonai Karetos vėžlys, padeda savo kiaušinius ir vėl nušliaužia į jūrą.

Pasirodė, kad tų vėžlių yra nedaug. Gal apie šimtas. Kiekvienais metais grupė šių vėžlių atplaukia į Kijavos salą ir padeda savo kiaušinius. Didelei vėžliai sveria apie 400 svarų. Jie palieka pėdsakus į savo lizdą. Padeda kiaušinius, juos užkloja, o vėliau vėl mauna į vandenį.

Vėžliai plaukia į šiaurę, perplaukia vandenyną, Afrikos pakraščiais pasiekia pietus, perplaukia į Pietų Ameriką ir už poros metų pasiekia Kijavos salą.

Kiaušinius pradeda dėti suaugę 20 metų. Patinas vėžlys apvaisina visiemis laikams. Patinas deda kiaušinius kas du metus, kai atplaukia į Kijavos salą smėlį. Padėjus kiaušinius, plaukia toliau. Už poros metų vėl išlipa į Kijavos krantą ir padeda apie šimtą kiaušinių.

Kai šio mėto Karetos kiaušinius naikino įvairūs paukščiai, bet prieš penkerius metus inžinierius pradėjo imti Karetos padėjus kiaušinius, nunešti juos į saugią vietą ir pakasti. Kada maži vėžliukai išsikapsydavo į paviršių, tai inžinierius juos nuėmė ir vandenyną ir paleidė.

Practeis metais jis paleido 23,000 mažų prasižvėžusių vėžlių. Apkreičiuojama, kad gyvuliška ir užauga tik 5%. Visi kiti žūva. Juos sunaikina įvairūs vandenyno alkani gyviai.

Stebėtojas

TRUMPAI

— Dėkui K. Kaminskui iš Portland, Ore., už nuolatinę paramą, ankstyvą prenumeratą, prašysim ir už \$10 auką. Dėkui už laisną, kuris perduotas R. Nerimavičiui.

— Ponia Eleonora Daknys, St. Petersburg, Fla., prašysim prenumeratą, savo geras linkėjimus atlydėjo \$10 auką. Dėkui.

— S. ir E. Zelbai iš Brighton Parko, užjaušdami Naujienų leidėjų dėl blogos finansinės padėties, specialiu laišku atsiuntė \$15 auką. Nuširdus dėkui.

— Nucirdus dėkui ir Matildai Milienei iš Brighton Parko už nuolatinę paramą. Dėkui už dabar atsiųstą metinę prenumeratą ir už \$15 auką.

— S. Berkiel, Antioch, Ill., prašysim prenumeratą, atsiuntė \$5 auką. J. Stacevics iš Joliet, Ill., atsiuntė \$2 kalendorių. Dėkui.

— Marija Rudienė, BALFO pirminkė, kalbėjo per WLNK radijo stotį apie okupuotą Lietuvą ir Amerikos lietuvių organizacijas.

— Skirma Kondratienė išrinkta LB Washingtono skyriaus pirminkė, kun. dr. T. Žiuraitis — vicepirm., V. Gureckienė — sekr., dr. A. Gaigalas — ižd., A. Vaičiulaitis — kultūros reikšiamas.

— Los Angeles lituanistikos mokykloje prasidės mokslo metų rugsėjo 12 d. Sv. Kazimiero parapijos klasėse.

— Dariaus-Girėno lituanistikos mokykla pradės mokslo metų rugsėjo 12 d. 9 val. ryto Jaunimo centre. Bus mokinių registracija ir prasidės pamokos.

— Bostono lietuviai minės Tau-

tos šventę rugsėjo mėn. 23 dieną, 10:15 val. ryto bus pamaldos Sv. Petro bažnyčioje, o 3 val. popietį įvyks akademija Lietuvių salėje.

— SLA 134-tos Moterų kuopos susirinkimas įvyks šeštadienį, rugsėjo 12 d., Chicago Savings bendrovės patalpose, 6245 So. Western Ave., Chicagoje. Pradžią 12 val. Visos narės kviečiamos dalyvauti. Po susirinkimo bus kavutė. V-ba

PAGERBIS PROF. IR DR. M. MACKEVICIŲ
Profesoriaus ir daktaro M. Mackevičiaus pagerbimas įvyks š.m. spalio 11 d. 3 val. po pietų Lietuvių Tautiniuose Namuose. Bus akademija, meninė dalis ir vaiks. Informacijų ir rezervacijoms prašome kreiptis į poši Gradinskienę telefonu 376-1998.

St. Petersburg, Fla.
(R) Lietuvių Bendruomenės St. Peterburgo Apylinkės Valdyba savo š.m. rugsėjo mėn. 1 dieną turėdama posėdį nutarė rugsėjo 30 dieną 3 val. popietį Lietuvių klubo mažojoje salėje sušaukti visuotinį Apylinkės narių susirinkimą.

Susirinkimo dienotvarkėje, be kitų svarstytinų dalykų, yra numatyta ir Apylinkės Valdybos pirminko Vlado Vaitiekūno paskaita tema "Sąmoningas lietuvis".

Apylinkės pikniką — gegužinę numatyta ruošti š.m. spalio mėn. Lake Seminole parke. Nariai ir prijaunantieji maloniai yra prašomi dalyvauti.

Valdyba
DĖMESIO!!
Amerikos-Liet. B-nės (R) Vakarų Apygarda ruošia labai šaunią gegužinę-pikniką rugsėjo 13 d., sekmadienį. Vyčių salėje, esančioje 2455 W. 47-toje gatvėje (Campbell ir 47-toje gatvės sankryžoje). Pradžią 1 val.

Kviečiame visus gausiai atsilankyti. Veiks baras, laimės, sulins ir įvairių skanių užkandžių buferas. Na, žinoma, svečius linksmins geriausia Čikagoje orkestrantų grupė.

R JAV LB Vakarų Apygardos V-ba
HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų reikia
MATURE HOUSEKEEPER
needed 2 or 3 days per week. General housekeeping, must like children. (Vicinity Ashland and Taylor (Circle Campus). Good wages. Call 666-4099 after 5 P.M.

— J. Andriaus sudarytą Lietuvos žemėlapi ir išleista Devenų Kultūrinio Fondo, galima įsigyti siunčiant užsakymus šiuo adresu: Devenų Kultūrinis Fondas, P.O. Box 10782, St. Petersburg, FL 33733. Kaina \$6 + 65c persiuntimo išlaidoms padengti.

ROCKFORD, ILL.

Paskutinis piknikas

Rugsėjo mėn. 19 d., šeštadienį, 12 val. Rockfordo R.L.B. piknikas įvyks Lietuvių klubo parke. Bendruomenės valdyba kviečia rockfordiečius ir kitų kolo-

nių lietuvių su draugais atsilankyti. Nesibijokite ir blogesnio orą, nes turime pastogę. Orui atvėsus, susikursime laužą. Skaniais šių metų derliaus valgiais pavaišins mūsų šeiminkės, o prie baro atsisavin-

site. Muzikos garsų lydimi, gražiam Kishwaukee paupyje, pasidžiaukime gamtoje. Gelstan-tieji parko medžių lapai pranašauja, kad neilgai galėsime džiaugtis gamtoje. Šis piknikas bus šimet paskutinis.

Rockfordietis

"LIUCIJA"

Miko Šileiko apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas auterių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

RIMTA PRIEZASTIS

Gydytojas sako pacientui: — Tamsta nesinervuok. Nieko pavojingo. Prieš keletą metų aš pats sirgau šia liga ir, kaip matai, esu gyvas.

— Taip, bet tamsta gydė kitas gydytojas.

— Chomeini įsakė partizanams apsaugoti jo gyvenamą vilą nuo pasirodančių kurdų.

Helps Shrink Swelling Of Hemorrhoidal Tissues

caused by inflammation
Doctors have found a medication that in many cases gives prompt, temporary relief for hours from pain and burning in hemorrhoidal tissues, then helps shrink swelling of these tissues caused by inflammation. The name: Preparation H®. No prescription is needed. Preparation H® Ointment and suppositories. Use only as directed.

Newly Opened

ANDROMEDA SMORGASBORD

Polish ALL You can Eat American

Our Specialties: Pierogi, Golabki, & Staffed Cabbage

LUNCH... \$3.75
DINNER... \$3.95
OPEN 7 DAYS WK
SAT. & SUN... \$4.75
OPEN DAILY 10AM-10PM

EVERY DAY A GREAT NEW MENU
3757 North Cicero

Newly Opened

Our Specialties: Pork Chops & Potatoes, Pancakes

725-2929

RAY-BOW SEWER SERVICE
Complete Catch Basin Services
Installed, Rebuilt, Repaired, Relined.
Cleaned. Old Sewer Pipe Relined.
Flood Control Installed. Rodding
Service. Hand Rod or Power Rod.
Free Estimate on Any Job. Call Ray
5th & Central Park — 561-4549

GOLDEN 80's AUTO BODY SHOP
Complete Expert Auto Repair
Body - Fender - Painting
Mechanical
3718 N. Elston, Chicago
Ph. 267-2004

DURACLEAN
Rugs, Carpets, Upholstery Dura-cleaned! Done by Hand Right in Your Home! No Scrubbing. No Soaking. (Use again same day.)
City Wide & Suburbs
Call 388-9263

THE SECOND TIME AROUND THRIFT STORE, 3047 N. Sheffield.
Clothing - Furniture - Misc.
Open 6 days - 11:45 a.m. to 8 p.m.
Closed Wednesday.
Donations Accepted.
929-4975

BROMPTON BODY SHOP, INC.
Professional Body and Fender Work. Mechanical Work. Reasonable Price.
3532 N. Halsted, Chicago
Phone: 525-7117

REIKALINGOS Slot Machines
bet kokio būklės, arba josios dalys.
Taip pat reikalingos
WURLITZER JUKE BOXES.
Gera sumokėjimai.
Skambinti angliskai (312) 985-2742

JOSEPH REMODELING & CONSTRUCTION CO.
Painting, Carpentry, Cement, Sewer Rodding, Window washing, Interior Decorating.
JOSEPH MARTINEZ
Gen. Contractor
348-4895

BUTLER DRYWALL & PAINTING CO.
Residential-Commercial-Industrial
Hanging & Taping - Licensed-Insured - Free Estimates
Call: 776-7900

COMPLETE CARPENTRY & ROOFING
COMPLETE REMODELING
INTERIOR & EXTERIOR.
Reasonable Rates. Free Ests.
Call BILL: 883-1903

SUPER HOME MAINTENANCE
PAINTING, GUTTERS, WINDOWS
WASHING, CARPENTRY.
Free Estimate. Insured.
Reasonable Price.
Call: 334-6990

J. AUTO CONSTRUCTION
Expert Body & Fender Repair
New Location: 4149 W. North Ave.
Free Estimates.
384-5371

FOR SALE — dining room set, living room set, air conditioner, 10,000 BTU, colored TV con-sole 25". Call 227-4839.

BUDGET SEWER AND PLUMBING
ANY RODDING AND DRAINING — \$30.
If not open — no charge.
CALL 656-8387

A COSMOPOLITAN DRIVER TRAINING SCHOOL
PROFESSIONAL FULL-TIME INSTRUCTORS
Nervous People - Senior Citizens — Our Specialty.
CALL TODAY!
START TODAY!
Chicago & Suburban
Phone: 685-3344

REAL ESTATE

Manai, Zamė — Pardavimai REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI
VISŲ RUSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6529 So. Kedzie Ave. — 773-2233

Arti 73-čios ir Campbell, 2 butų medinis, didelis kiemas. Tik \$38,500.

Marquette Parko apylinkėje liuksusinis 12 butų. Parduotas.

Arti 69-tos ir Rockwell mūrinis, 2 butų. Parduotas.

Brighton Parke mūrinis — 3 butai ir krautuvė. Parduotas.

Dar turime pirkėjų ir gerų namų investavimui.

Skambinti tel. 436-7878

ŠIMAITIS REALTY
2951 West 63rd Street
Notary Public
Insurance, Income Tax

Pirkite senoviskai

• 2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

• 4 butų mūrinis, apie \$9,000 nuomos. Atskiri gazo šildymai. 2 sklypai, 2 garažai. Brighton Parke. \$57,700.

• Statybai gražus sklypas Marquette Parke.

VALDIS REALTY
2644 W. 69th St.
(Lithuanian Plaza Ct.)
737-7200 arba 737-8534

prašom palikti savo telefono numerį automatiniam aparate.

NEIGHBORHOOD REALTY GROUP U.S.A.
We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI, nemoti ar apdrausti savo nuovarybę Chicagoje ar bet kur Amerikoje, prašome skambinti ir užteiti mūsų įstaigą. Mes visuomet pasiruošę jums patarnauti. Mes priklausome MLS ir turime kompiuterį. Jūs 500-tai namų pasirinkimui.

BUDRAITIS REALTY CO.
6600 S. Pulaski Road
Tel. 767-0600

2 FLAT FRAME WITH NEW GARAGE.
Vicinity 51st & Hoynes.
Asking Price \$22,500.
Call 476-2727

MISCELLANEOUS Įvairūs Calykai

T & F SEWERAGE & PLUMBING. Rod any drain line for \$25. If not open, no charge. We install flood controls, pumps and valves. We install complete bathrooms and basements.
523-1962

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turli Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greitai, garantuoti ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 puseičiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. Ashland Ave.
Tel. 523-8775

Dengiamie ir taisomie vazonai, šiu stogus, už darbų garantuojame ir esame apdrausti.
ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue, Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS
Leikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisyimas
2646 West 69th Street
Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7458
Taip pat daromi vertimai, giminių švėtimai, plidomi patvirtės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY
P. Zapalis, Agent
2205 1/2 W. 95th St.
Evanston, Ill.
60642. 424-8654
State Farm, Fire, and Casualty Companies

ADVOKATŲ DRAUGIA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
2458 W. 69th St.
Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak.
Šeštadienis nuo 9 iki 12 val. d.
Ir pagal susitarimą.
Telefonuoti 778-8000

Advokata
GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryt. iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryt. iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5161
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

JOHN GIBAITIS
Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

STASYS ŠAKINIS
LIETUVIS DAZYTOJAS
Dazo namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Skambinti YA 7-9107

A-1 TEXACO
• TRANSMISSIONS • AIR CONDITIONING
Installation & Service — Foreign & Domestic Cars
WE DO A COMPLETE CAR SERVICE
Ask about our free Towing
Bring This Ad and Get \$5.00 Discount on Any Major Work
436-5728 5301 S. Kedzie Chicago

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas
Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvų Įstaigą:
American Travel Service Bureau
8727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643
Telef. 312 238-9787
• Nemokimas patarimas užkanti lėktuvu, traukiniu, laivų kelionę (rudis), viešbutį ir automobilį namo ar rezervuoti. Parduodame kelionių draudimus; Organizuojame keliones į Lietuvą ir kitus kraštus; Sudarome išskirtimus giminių apsilankymui Amerikoje ir teikiame informaciją visais kelionių reikais.
• Taupykite skrydžiams Chartered lėktuvais, tik teikiame rezervuoti vietas anksto — prieš 45-60 dienų.